

za stavbo med državo in igralcem. Dalje se pri razredni loteriji le dva kral na letu stavi, pri sedanjem pa vsak teden. Glavni nagib, da ljudje v sedanjem loterijo stavijo, je praznovrstvo; pri razredni loteriji je izbira številko, ki je omejena in ne igra fantazija pri tej izbiri nobene vloge. Končno je tudi to dobro, da je vsled primeroma visoke cene sreček le ljudem, ki imajo nekaj denarja, mogoče igrati v razredni loteriji, sedaj je pa lahko staviti že 10 vinjarjev, kar premore vsak dinar. V začetku bomo imeli dve loteriji, sedanjem in novo. Čim več bo razredna loterija resla, toliko boli se bo omejevala stara loterija na ta način, da se bo zviševal minimalni znesek, ki ga je mogoče staviti. Ko bo razredna loterija dala 20 milijonov dobička na letu, bo sedanja loterija sploh nehal.

Brambni zakon.

Prvi je govoril posl. Banič, ki opozarja na krivico, ki se s tem zakonom zgodi Dalmatincem. Največja dobra tega zakona bo dveletno službovanje, a Dalmatinci tega ne bodo delenji, ker jih vse sišljajo služiti v mornarici, za katero ostane štiriletno službovanje. Dolga vojaška služba je eden glavnih vzrokov izseljevanja in obubožanja Dalmacije. V Dalmaciji so okraji, kjer sploh ne dobe nič rekrutov, ker vsi zbežejo v Ameriko. Treba je aktivno službovanje v mornarici znižati vsaj na tri leta in da se jim za četrto leto službovanja pri vojni mornarici toliko plača, kolikor bi zaslužili pri travgovski mornarici. Pravično bi bilo, da se kontingenčni za vojno mornarico razdeli na vse krovine. Pri mornarici Hrvatov ne morejo pogresati za nižje službe, višje službe pa dobe samo Nemci in Madžari. Sploh se godi Hrvatom in Jugoslovom slabko kar se tiče oficirjev pri armadi in domobrancih. Govornik se je bavil potem z razmerami na Hrvatskem in zahteval naj se po novem brambnem zakonu prepove uporaba vojaštva pri volitvah. Grajal je tudi, da po novem brambnem zakonu hravtski domobranci popolnoma izginejo.

Posl. Pogačnik se je izrekel zoper dualizem, češ, čim daje bo trajalo, toliko nevarnejši bo za dinastijo in za državo. Govornik se je potem bavil z resolucijo, zaradi katere je padlo ogrsko ministrstvo in hvalil vojnega ministra Auffenberga, da se je tej resoluciji vpril. V imenu klerikalcev je govornik izjavil, da so za rešitev sedanjega brambnega zakona, a če bi bilo to iz kakršnikoli vzroka nemogoče, bodo glasovali tudi za vsak provizorij, a s pogojem, da se stvar ne spremeni v politikum in ne postane brambni zakon kupcijske stvar in se ne bo zamenjal za kakve ministrske portfelje ali druge politične vrednote.

Posl. Klofač je pred vsem podarjal, da bi ogrska vlada ne bila mogla predložiti znane resolucije, če bi ji ne bila krona tega dovolila. Z razpravo o brambnem zakonu bi se bilo moralno počakati toliko časa, da bi bili na Ogrskem dobili zanje vedno.

Governila sta še kršč.-soc. Gugenberg, ki je obsojal pomadžarjenje armade in Čeh Šubert, na kar se je razprava prekinila.

Koncem seje je divjak Breiter zahteval, naj predsednik izpolnjuje, da bodo ministri posredovali pri članih cesarske hiše v zadevi evharističnega kongresa. Cesar in prestolonaslednik se nočeta tega

kongresa udeležiti, nadvojvodinje so v odboru, a kongres bo politična prireditev.

Prihodnja seja bo jutri.

Govor državnega poslanca dr. Ravnharja

v seji posanske skupnosti 7. t. m.

(Po stenogr. zapisku).

(Konec.)

Dovolite mi, da sklepom svojih izvajanj omenjam še eno oblast, to je finančna prokuratura. (Posl. dr. Rybař: ta je podrejena finančnemu ministrstvu!) Nič ne de, je pa v krogu mojih izvajanj. Pri tej je celo na Kranjskem vse nemško. Pri finančni prokuraturi v Ljubljani je samo eden konceptni uradnik Slovenec. (Čujte! čujte!) Vlode finančne prokurature so celo v slučajih, kadar zastopa slovensko stranko, samo nemške, na slovenske točke odgovor nemški, gospodje finančne prokurature peldirajo nemški celo v slučajih, kadar so na obeli straneh slovenske stranke. Tudi pri tej oblasti torej deluje zloglasni sistem; ali je mogoče še zanikit, da se uradoma germanizuje? (Posl. dr. Rybař: To velja tudi za Trst!) Saj pravim, celo v Ljubljani, kjer je najmočnejše deblo Slovencev, se to dogaja. Kje ostaja tu objektivnost in v državnih osnovnih zakonih nam zajamčena pravica našega jezika v uradu?

Za narod svoj zahtevamo slovenskih sodnikov, slovenskih državnih pravnikov, slovenskih uradnikov finančne prokurature. Od katerokoli strani bi se moglo prigovarjati, da uradniških mest vendar ne gre zasesti po kvalifikacijskem znaku narodnosti. Je vse prav! Načelo bi bilo prav zdravo. Vprašuje naj se samo po stvarnih sposobnostih, ampak tem je brez dvoma pristeti sposobnost, v besedi in pisavi obvladati jezik prebivalstva, ki naj v njem uraduje uradnik. (Prirjevanje.) In potem je to načelo uveljaviti povsod: pri Nemcih na severu, kakor pri Slovanih na jugu. Usojam se pa vprašati: je li samo slučaj, da se n. pr. za korosko ne imenuje nobenega slovenskega sodnika več, je li slučaj, da prestavlja slovenske sodnike sistematično s Stajerskima na Kranjsku, je li slučaj, da nimamo vrhovnega sodišča iz graškega okrožja nobenega in da nimamo pri nadsodišču v Gradcu le enega edinega svetnika, je li slučaj, da so danes vsa predsedniška in podpredsedniška mesta v Graškem okrožju zadevana izključno le z Nemci, je li končno slučaj, da je tam na ministrski klopi večina ministrov Nemcev, da ima v tem uradniškem ministrstvu sedež neuradnik, ki so ga oficijalno proglašali za zaupnika nemškega Nationalverbanda? Dvomim, da bi se mi moglo odgovoriti na vprašanje v pritrilnem smislu. Ne, ni slučaj, je na men: je prejasno, da se vse vrši po gotovem načrtu. Povsod hočemo pustiti veljati nadvladu, hegemonijo Nemcev. Tega pa mi ne moremo, ne samo, ker nasprotuje smislu in besedilu naše ustave in naših državnih osnovnih zakonov, ampak ker je nenaravno, ker nasprotuje avstrijski državni misli, kakor jo je bil proslavljen baron Gauthsch v svoji labdovi pesmi. (Zivahnova pohvala.)

Tako izgledajo stvari pri nas. Na Češkem kličejo Nemci po popolni enakopravnosti in vlada jih celo ponujajo, kar gre ravno za Nemce, na-

cionalnih sodnikov: pri nas Nemci o kaki ravno pravosti nočijo nič vedeti in justična uprava, ne samo da perhorocira za Slovence slovenske sodnike, nastavlja med slovenskim prebivalstvom namenoma nemške sodnike. To je zopet pred nekaj dnevi storila v Ljutomeru, Marenbergu in Ormožu, dočim je zopet premestila slovenskega sodnika s Stajerskima na Kranjsko. (Čujte! čujte!) To je nevredna igra na dve strani tako vlade kakor Nemcev, igra, ki bi jo Čehi pri sedanjih poravnalnih pogajanjih popolni enakopravnosti hrepenečim Nemcem prav lahko kvitirali s sijajno parado. Lahko bi gospodom Nemcem na kratko dejali: pojte v enakopravnosti na Koroškem, Stajerskem in Kranjskem z lepim izgledom naprej! Potem stoprav, ko homo vašo ljubezen po poravnavi glede na odkritorsčnost preiskusili, se pogajamo dalje! Toda gospoda morja, nočen uplivati na vas v tej smerni; mirno hočemo počakati izida poravnalnih pogajanj, potem pa zahtevati tudi za nas vse to, kar bodo Nemci na Češkem za se dosegli kot skrajno pravilnost. Tej zahtevi se Nemci končno ne bodo mogli upirati, kajti kar zahtevajo za se kot pravico in prav, ne smejo odrekati drugim. Pri drugih strankah te visoke zbornice, zlasti pa pri slovenskih bratih brez razlike strank, pričakujemo v tem pogledu najizdatnejše dejanske pomoči. (Zivahnova pohvala v ploskanje.) — Govorniku čestitajo.

Ženska volilna pravica.

Dunaj, 18. marca.

V nedeljo se je vršil tu prvi avstrijski shod za žensko volilno pravico, ki so se ga udeležile zastopnice ženskega društva v Brnu, Gorlicah, Jaszu, Krakovu, Ljubljani, Lvovu, Novem Sandecu, Opavu in Dunaju. Za Slovensko žensko društvo sta se udeležili shoda gospa Ferjančičeva in Prijateljeva. Konferenca zastopnic, ki se je vršila določne v restavraciji Riedhof, je sklenila zahtevati splošno, enako in direktno aktivno in pasivno volilno pravico za vse zastopnike, vendar naj bo prepuščeno ženskim organizacijam posameznih dežel, da se potegnjo za volitve v deželnih zborih in v občinskih svetov vsakokrat za tak obliko, ki se jim zdi primerna. Organizacije za žensko volilno pravico naj bodo neodvisne od političnih strank, vendar pa naj jim bo dovoljeno od slučaja do slučaja podpirati kakšno politično stranko. V tem zmislu je bil tudi izvoljen komite, ki naj bi pripravil vse potrebno za splošno avstrijsko žensko organizacijo.

Zvezcer se je vršil v slavnostni dvorani zadruge pekov velik shod, ki se ga je udeležilo več sto žensk in med drugimi gosti tudi poslanec dr. Ofner in občinski svetnik dr. Dorn. Predsedovala je shodu gospa Herzfelder (Dunaj), referirale pa so gospa Buividova (Krakov), Ferjančičeva (Ljubljana), Dulembiana (Lvov), Gerzabekova (Krakov), Sinaiberg (Brno), Warniczeva (Opava), Schwarzoza in Urbanova (Dunaj). Končno je bila soglasno sprejeta

resolucija:

Zastopniki komiteja za žensko volilno pravico raznih dežel in načnosti Avstrije protestirajo proti nadaljnji izključitvi žena od političnega, zakonodajnega in administrativnega delovanja države ter zahtevajo:

Colonna je z velikim ponosom vrgel plač čez svojo ramo in se ugrinzel v ustnico. Oglasil se je Raimondo.

»To je vse res, tribun,« je rekел in je Rienzija potegnil na stran. »Toda, saj veste, da moramo biti ne samo pravčni, ampak tudi politični. Nekaj dveh kardinalov — kako sovraščovo nam bo to nakopal v Avignonu!«

»Ne vznemirjajte se, sveti Raimondo; tudi pred papežem prevzameš odgovornost nase.«

Ko sta še tako govorila, je zapel zvon težko in glasno. Colonna je zatrepel.

»Veliki tribun,« je rekел s pričajeno porogljivostjo. »Naj vam pride na misel odnehati, predno je prepozno. Ne spominjam se, da bi bil kdaj stopil kot prošnjik pred vas, a zdaj vas prosim, da prizanesete mojem lastnemu sovražniku. Stefan Colonna prosi Colo di Rienzija, naj enemu Orsiniju da uradi življenje.«

»Razumem tvoje roganje, staro gospod,« je mirno rekeli Rienzi, »sa slutil ga nisem. Vi ste sovražnik Orsinjev, a vendar se zavzemate za enega izmed njih — to izgleda plemenito; a slušajte — vi ste bolj prijetljivi svojega stanu kakor sovražnik svojega tekmeča. Ne morete prenesti, da bi mož, ki je bi dovolj velik, da se je mogel z vami vojskovati, končal kakor navaden tat. Cenim po začuženju tako plemenito odpuščanje. A jaz nisem plemič in ne čutim

važo za vse ženstvo aktivno in pasivno volino pravico za parlament.

V Pragi se je vršil istočasno shod čeških žen, kjer je bila tudi sprejeta resolucija enake vsebine z ozirom na češki deželnih zborov.

Stavbarsko gibanje.

Avstrija.

Teplje, 18. marca.

Shod delegatov Unije premogokopnih delavcev, ki se ga je udeležilo 200 delavcev, je sklenil izročiti do srede 20. t. m. podjetnikom zopet svoje zahteve ter jih podkrepite z grožnjo, da začno delavev stavkati 31. t. m., če podjetniki do 28. t. m. ne odgovore. Češko-nacionalni delavev so izrekli na istočasno se vršenem shodu proti stavki, za katero čas sedaj ni ugoden, ker je pričakovati, da v kratkem preneha stavka v Nemčiji in na Angleški.

Nemčija.

Berolin, 18. marca.

Iz ruhrskega okoliša poročajo, da tam stavka vedno bolj pojema. Številno stavkojih je padlo od 15. marca na 17.000. Vsega skupaj pa stavka vendar še nad 180.000 delavcev in delavke organizacije odločno dementujejo vesti, da bi hotele prenehati s stavko. V saarskem okolišu je pričašlo do miru med delavev in delodajalcem, zato pa je izbruhnila stavka na Saksonskem, istotako tudi v šleskih premogokopih. Iz Bochuna poročajo, da opusti nadaljnjo stavko, ker ni upati na uspeh vsled pomanjkanja denarja. Resolucija je bila sprejeta s 349 proti 215 glasovi.

Amerika.

London, 18. marca.

Iz Novega Yorka poročajo, da so zastopniki delavcev predvčerajšnjem po večurni konferenci zapustili Novej York ter izdali izjavo, ki prevale vso odgovornost za stavko premogokopnih delavcev na podjetnike.

Član kongresa Lee iz Pennsylvanije je predložil kongresu zakonsko predlogo, ki zahteva, da se razširi razsoditev, ki obstaja že pri železnicah, tudi na rudokopu. V to razsoditev izvolijo delavev in podjetniki po enega sodnika in ta dva izvolijo tretjega. Proti razsodbi tega razsoditev je uveden ugovor. Predlog je bil takoj predložen justičnemu odsek, tako da je mogoče rešitev tega predloga še pred 1. aprilom.

Anglija.

Veliki boj med delavev in podjetniki traja sedaj že 14 dni in doslej še ni bilo videti konca tega gigantskega boja. Sedaj pa se je odločila vlada ustvariti zakon, ki naj bi vstvaril z eno potezo popolnoma nov položaj. Kar se je zdelelo še pred tedni popolnoma izključeno, naj se sedaj uresniči, z zakonom naj se uvede minimalna meza.

»Daily Chronicle« da sledijoči sliki vladne predloge: »Delavev v rovih naj dobe minimalno plačo. Nove delavev, ki je najmanj 90% močega tedenskega časa delal v rovu, naj ne zaslubi manj, kakor znaša po vprejšnji zaslubi v dotičnem rovu. Predlog zahteva nadaljnje tudi varstvo proti zlorabi minimalne meze. Oba principa bodo izdelale posebne komisije po okrajih, ki bodo sestavljene iz enakega števila zastopnikov

delavcev in podjetnikov ter bodo izvolile nevratnega predsednika. Komisije bodo imele 4 tedne časa za posvetovanje, vendar pa imajo nih sklep, moč že od dneva, ko se vrnejo delavev na delo. Stari in nezmožni delavev so izključeni od minimalne meze in nedotaknjena ostane tudi pravica podjetnikov, da odslove nezmožne delaveve. Oni podjetniki, ki bi mogli dokazati, da imajo vsled sprejema minimalne meze kako škodo, bodo do države primerno odškodnino.

Premierminister Asquith je tozadnevno predlogo predložil parlamentu ter povdarjal, da se je nerad odločil storiti te korak, vendar pa ni mogel te zadeve odložiti, ker je nujna zadeva cele Angleške. Glede zakona samega je dal pojasnilo, da imajo delavev pravico tožiti delodajalca za minimalno mezo, med tem ko zakon podjetnikov nikakor ne sišli, da otvorijo svoje rove, ravno tako malo, kakor sili zakon delavev, da pridejo na delo. Poleg tega pa bo imel zakon veljavno tudi samo za tri leta. Zakonska predloga je bila v prvem branju sprejeta in je upati, da postane do sobote zakon.

Italijansko-turška vojna.

Akcija italijanske mornarice.

Rim, 18. marca. V tukajšnjih poučenih krogih ne smatrajo za izključeno, da bodo Italijani, predno bodo začeli z akcijo v Dardanelih, zasedli nekatere otoke v Arhipelju, ki jih bodo rabili kot operacijsko sredisko za napad na morsko ožino.

Dunaj, 19. marca. Na Dunaju so došla poročila, o resničnosti katerih se ne more dvomiti, ki pravijo, da se nahaja močna italijanska eskadra, obstoječa iz več vojnih ladij, že v Arhipelju.

Milan, 19. marca. »Avenir d'Italia« poroča iz Soluna, da križa italijanska eskadra, obstoječa iz enajstih večjih in manjših enot, ob zahodni obali polotoka Kalkidike v solunskem zalivu. Prebivalstvo v mestu in ob celem obrežju je zelo razburjeno. Na Kalkidiki delajo z največjo hitrostjo utrbe. Popravljajo tudi solunske utrbe.

Rim, 19. marca. Iz Massanah poročajo, da so italijanske vojne ladje zaplenile v Rdečem morju dva turška čolna, na katerih so bili turški vojaki in častniki, ki so bili na poti v Tripolitanijo.

Frankfurt, 18. marca. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrad: Več kapitanov trgovskih ladij, ki so došle v Dardanele, poročajo, da so videli med Mitylenami in Dardanelami trideset italijanskih vojnih ladij.

Said Idris.

Turin, 18. marca. »Stampa« poroča iz Adene: Said Idris, ki ima hajce več nego 100.000 pr

Carigrad. 18. marca. Rusko mornarico so videli 10 milj od obali Bosporja. Ta vest je vzbudila v turških krogih veliko vznemirjenje.

Vprašanje miru.

Londón. 19. marca. »Reuterjev biro« poroča iz dobro poučenih italijanskih krogov, da se glasi odgovor italijanske vlade na korake, ki so jih povzete velevlasti s posredovanjem svojih zastopnikov glede miru, v mirovnem zmisu. Upajo, da bo ta odgovor omogočil velevlastim, da bodo nadaljevale svoje korake v svrhu miru. Skoraj gotovo se bodo nadaljevala pogajanja med velevlastmi in Italijo, predno bodo velevlasti še odločevali o formli, ki naj se predloži v Carigradu.

Štajersko.

Sokol v Hrastniku nujno rabi Sokolski dom. Rodoljubi, kateri bi morda lahko pogresali kakšno kromo, pošljite jo! Ali je kje vneta Slovenska, ki bi hotela koristiti narodni stvari ter prevzeti nabiralno polo za naš dom? Hvaležni bi bili, če se javi z dopisnico. Mnogo seštevkov listkov po 10 vinarjev še nismo dobili vrnjenih ter tudi ne plačanih. Vljudno prosimo tudi za te doneske. Sokol v Hrastniku. — 17. izkaz darov za Sokolski dom v Hrastniku, ki so došli 5. marca t. l.: polovica čistega dobička sokolske plesne veselice, 36 K 2 vin., člani hrastniškega Sokola v mesečnih doneskih, 21 K, gosp. Dolničar, nabral pri Rošu 12 K, (5 K daroval gosp. Lüdvik), gospa Wudler v Grižah za prodane bloke 12 K, gramofon 14 K 42 v, gosp. Schmoranz v Mariboru 10 K, posojilnica Dol 10 K, gdenci. Gnušovi nabrali pri Lüklerju 11 K, gosp. J. Černjavič v Sežani 5 K, gosp. Zname, Stari trg pri Kočevju, 2 K 40 v, g. Dolničar po gljeni. Roševi 2 K ter g. R. Murnik, 30 h. skupaj v tem izkazu 136 K 14 v. Vsem blagim darovalcem prisrečna zahvala, združena s prošnjo, da nas v bodoče podpirajo. — Vsi doseženi dohodki so načleni v hranilnici na Dolu pri Hrastniku.

Hrastniški Sokol.

Iz Gornjega grada nam piše načelnik: Malokdaj me zadene nesreča, da berem »Slov. Gosp.« in »Stražo«. Mislim si časih potem, zakaj se sploh klerikalni časniki izdajajo? Prvič zato, da bi ljudje ostali v temi in nevednosti; drugič, da duhovščina lahko mirno obrekajo svoje politične nasprotnike in tretjič, da imajo duhovniki s pisanjem raznih umazanih dopisov ter s politiziranjem vsaj nekaj opravila. Ako to človek premisli, se čudi, kako se more kak pametno državljano razburjati nad dopisi v klerikalnih listih? Je pod našo često in dostojnostjo, da bi se resno ukvarjali z ljudmi, ki nimajo nobenega čuta za poštenje, ki so somišljeniki in duhovni braťi Šornovi. Bog je rekel, kakov se čita v sv. pismu, 6 dni delaj, sedmiga pa počivaj. Naša duhovščina pa dela ravno narobe: šest dni le-tobo pase in se na stroške neumnih ljudi dobro redi, sedmi dan pa hujška po cerkvah in na shodi. Naša duhovščina je čisto zagrešila svoj cilj in poklic, treba bo zopet enkrat sklicati cerkveni zbor, da bode znova v red spravil to čredo postopačev, hujškačev in oznanjevalec sovraštva med rodnimi brati. Žal, da so naši ljudje še tako zelo neizobraženi, da ne vidijo, da vlečejo Nemci, vladai in duhovščina skupaj. Saj vidimo, da podpirajo vladajoči krogi Nemce in duhovnike kot svoje najboljše zavezničke. Naši duhovniški poslanci si zato proti vladai in Nemcem nikoli ne upajo kaj hudega storiti, temveč jim pomagajo vedno, pa naj so že potem tudi na zunaj v vladonemškem taboru ali ne. Zato pravimo: čuvaj nas bog klerikalnih voditeljev in priateljev, potem se bomo proti Nemcem in vladai že branili sami. — Op. ur. Te vrstice je napisal priprst posetnik. Kaze se jasno, da se je začelo širiti pravo spoznanje o klerikalizmu tudi zato med priprstom ljudstvom.

Iz Šmarja pri Jelšah nam pišejo: Z veseljem smo pozdravili naš novi krajni šolski svet, ker smo upali, da izgubi v njem prvo besedo naš ravnatelj Jurkovič. Ali bi naj znamova spominjali na vse nedostatke zadnjih šestih let, kar je gospodoval v krajnem šolskem svetu Jurkovič? Šolska poslopja so zanemarjena, stavba prepotrebne nove dekliske šole preprečena, en učitelj je izgubil sobo, obrtnonadaljevalna šola si je moralaj njeni prostore — izven ljudske šole (!), koliko pa so se pritoževali starši in učitelji, ki so imeli opraviti s tem prečudnim možakarjem! Ali z znano božjo mastjo je mož tak namazan, da vse prenaša kot mutasta žival. Kakor rečeno, upali smo, da se bodo razmere tako spremenile, da bodo vsemi rešeni more. Toda varali smo se. Jurkovič, gospodje naprej. Krajni šol. svet da sedaj popravlja polke na deški šoli. Ravnatelj je naročil barvo in firnež od drugog — kakor da bi ne imeli v

Šmarjan trgovcev, ki so davkoplačevalci in plačujejo z drugimi vred občinske doklade. Gospon Jurkovič, vi ne plačate niti vinarja za šolske potrebe in ne veste, kako težko se da dandanes krona za krono v davčne blagajne. Prav bi bilo torej, da bi se domačinom kaj vrnilo v obliki zasluga. Ce smo takrat dobrni, kadar je treba šolarsko kuhinjo in šolo sploh podprtih — bi nas moral ta fini ravnatelj Jurkovič poznati tudi takrat, ko bi dobili nekaj mi. Sedaj pa nam še povejte, gosp. ravnatelj, zakaj ni bilo zadnji četrtek predpolne na dekl. šoli pouka. Čuki in Marijine device smejo vsakčas, po dnevi in po noči v svoje društvene prostore v — dekliški šoli (!). (Te prostore so dobili brezplačno, plačujuča stranka jim je morala dati prostora. Jurkovič menda predstavlja, da imamo mi, občinski davkoplačevalci, preveč denarja!) Tisti četrtek, ko je poduk do podne odpadel, ni bilo niti »ravnatelj«, niti sluge, niti hišnega ključa — in učiteljica, ki je z učenkami čakala na cesti, je odšla. Ali je bilo to pravilno? Ko sta bili šoli zaradi blekov zaprti, ste ju teden dni kasneje, ko je glavarstvo ukazalo, odprli. Obrtno šolo ste nam celo protipostavno zaprli. Kaj vas briga ta zavod? Do njega nimate trobice pravice in oblasti. Vodja njegov je gosp. Šumer in ne vi. Zakaj ste proti nam obrtnikom? Pa nič se ne boje: obračun pride preje ali pozneje. Znana šmarska trzana imata že pripravljene svoje tovorne vozove za vašo selitev. Bog z vami!

Iz Ljubnega v Savinjski dolini se nam pritožujejo, da se na tamozni pošti ne varuje dovolj uradne tajnosti. Kako bi se moglo drugače poročati v klerikalne časopise, kdo ima na pr. »Narodni liste naročen. V klerikalnih časnikarskih cunjah se te ljude, ki še niso izgubili vsega moškega ponosa in postali ponizni farovški hlapci, napada in zasramuje, doma pa se jim skuša gospodarsko škodovati. Cisto po zapovedih krščanske vere, kakor jo uče naši »duhovniki«. Ako se bodo taki slučaji z naše pošte ponavljali, budem iskali pomoči pri višjih oblastih. Uradni organi tukajšnje pošte morajo vedeti, da nikogar nič ne briga, kaj kdo po pošti dobi.

Verstovškove »zasluge« za planinske pašnike. Nosljajoči Karel je komaj poldrugo leto po farovški milosti in kmečki neumnosti poslanec — pa je že, kakor čitamo v »Slov. Gospodarju«, povzdignili živinoreje v svojem volilnem okraju in popravil planinske pašnike. Ali ni nekaj smejnega, če se hvali s svojimi zaslugami za povzdigo živinoreje kaj en profesor Verstovšek talentov, ki ne razločuje bika od vola? Za povzdigo živinoreje v Verstovškem volilnem okraju in po celem Spod. Štajerkem, je doslej največ in vse storila e. kr. štajerska kmetijska družba, ozir. živinorejski nadzornik gosp. Jelovšek. Od tem je na Spod. Štajerskem razun kapijana Korošca, nosljajočega Karla in prismuknjenih mazačev »Slovenskega Gospodarja« vsakdo prepričan. Ista je s podporami za planinske pašnike. Da se dotaknemo le enega slučaja: podružnica štajerske kmetijske družbe v Šmihelu nad Možirjem je vložila že 2. aprila prošnjo za podporo v svrhu zboljšanja planinskih pašnikov. Vsled te prošnje je dobilo 6 posestnikov due 20. aprila 1909 1413 K 60 vin. podpore. Takrat, ko se je vložila ta prošnja za podporo, še profesor Karl niti vedel ni, kaj so planinski pašniki, začel je šele svojo politično karijero s kibiciranjem pri taroku v farški izbi mariborskega Narodnega doma. In ne dvomimo tudi, da tačas kaplan Korošec tudi še nikoli ni videl naših planin. Za druge posestnike je vložila šmihelska kmetijska podružnica prošnjo dne 29. avgusta 1910 in vsled te prošnje se je nakazalo — šmihelskim posestnikom planin 54.500 K podpore za zboljšanje pašnikov. Oboji prošnji je podpirala štajerska kmetijska družba in le po njej smo prišli do denarja. Seveda — Verstovšek bi se rad hvalil sedaj s pavovim perjem.

Iz Maribora. (Novo uradno poslopje okrajnega glavarstva) ob starem mestnem vrtu bo v kratkem do gotovljeno. Poslopje bo eno največjih kar jih je sploh v Mariboru. Steje v treh nadstropjih do 300 oken in je sezidan v lepeni, ne tistem odurmen uradno-kasarskem slogu. Na strehi je več stolpičev z železimi avstrijskimi orli na vrhu. Upamo, da se bodo pri zunanjih in notranjih napisih upoštevalo dvojezičnost mariborskega okrajnega glavarstva.

Mariborska moška Cyril-Metodova podružnica je poslala za pretekli mesec v Ljubljano sledče prispokev: Članarino 200 K, darilo mariborske Posojilnice 200 K, darilo prirediteljev pustnega plesa (prebrike) 50 K, prispevki nabiralnikov v Narodnem domu 16 K, v Medenovi gostilni 11 K, v Amrovi gostilni pri Sv. Martinu 3 K, v Novakovem gostilni v Podovi 1 K, v Golobovem gostilni pri Sv. Marjeti 3 K 20 v, v Laščevi gostilni v Račjem 1 K, dijaški nabiralnik 2 K

in oni gospice Vestnikove 2 K, skupaj 489 K 20 vin.

Iz Maribora. Opozarjamо še enkrat na občini zbor tukajnjih Cirillo-Metodovih podružnic, ki se vrši v četrtek dne 21. t. m. v malo dvoranji Narodnega doma. Po občinem zboru se vrši ustanovni zbor podružnice »Branibora«.

Podružnica društva »Branibor« v Mariboru. Ustanovni občini zbor podružnice društva »Branibor« v Mariboru bo jutri, v četrtek 21. t. m. ob 8. zvečer v malo dvoranji Narodnega doma. Mariborski Slovenci in Slovenci, udeležite se tega zborovanja v čim največjem številu in pristopite k temu, za narodno obrambo velevažnemu društvu!

Iz Grada. Po poročilih včerajšnjih jutranjih listov se bode obstrukcija socijalnih demokratov v graškem občinskem svetu nadaljevala. Socijalni demokratje izjavljajo, da ne pripuste pod nobenim pogojem zvišanja najemninskih vinarjev. Proračunska razprava se bode 27. t. m. nadaljevala in trajala menda tri dni. Nemško-nacionalna večina bo bržko poskusila zlomiti obstrukcijo socijalističnih občinskih svetnikov. Finančni položaj mesta Grada se slabša od leta do leta; k dosedanju primankljaju, znašajočemu en milijon krov, se bo letos pridružil še novi znesek pol milijona krov, za katerega navzlie eventualnemu zvišanju najemninskih vinarja ne bode potkriti. Ni čuda, da so graški nemški nacionalnici tako zelo interesirani na načinostnosti štajerskega deželnega zborna, kajti ta bi moral dovoliti mestu Gradiču najetje novega posojila in dovoliti razne komunalne davke.

Drobne novice. Razpisano je pri e. kr. okrožnem sodišču v Celju mesto svetnika deželnega sodišča. Prošnje do 28. marca. — V Zgornej Bistrici se je ustanovila s pomočjo slovenčebističnih nemšku-tarjev podružnica nemškega Schulvereina. Oglasilo se je po nemških časniških poročilih 52 članov. Baje je ta kraj »hartbedrägt«. Za načelnika je izvoljen pranemec Verhovšek, za blagajnika trgovec Pliheršek. Od slovenske strani se bo težko kaj ukrenilo za obrambo res — pa s stališča Slovencev hudo ogrožene Zg. Bistrike. Kajti kar ni nemškutarskega, je klerikalno in duhovščina slovenčebistična je zaradi svoje narodne »oddločnosti« na jako slabem glasu po celiem Sp. Štajerskem. — Politično društvo nemškega učiteljsvta na Štajerskem se bo ustanovilo po Veliki noči. Pravila je namestnika že odobrila. — Utonil je v Törlskem potoku pri Kapfenbergu 43letni tovarniški delavec Jože Gumzej iz Zgor. Laž v konjiškem okraju. — Zaprišo v Zagrebu 21-letnega čevljarskega pomočnika Pšeničnika iz Kapel pri Brežicah. Graško deželno sodišče ga zasledjuje s tiralico, ker je hotel neko žensko oropati in posiliti. — Iz Konjije poročajo, da je prišel župan občine Brezno v kazensko preiskavo. Očitajo mu, da si je prisvojil kakih 700 K občinskega denarja. — Hmelj sta kralja posestniku Francu Kolšku na Polzeli delavcu Žičkar iz Podbrega. Bila sta svoj čas pri Kolšku na delu in sta dobro poznala hisne razmere. Napravila sta s tatvino škode do 400 K. Oba uzmovica so orožniki izročili celjskemu okrožnemu sodišču. — Iz Celja. V ponedeljek zvečer je priredilo slovensko delavsko podporno društvo v »Sokolskem domu« odhodnico svojemu dolgoletnemu odborniku in pevovodiji gosp. Val. Jugu, ki se preselil v Gornji grad. Razni govoriki so naglašali njegove vrline kot odvetnika, državnika in vztrajnega narodnega dela. Gospa M. Bevčeva je ob tej priloki nabrala za Ciril - Metodovo družbo 5 K.

Koroško.

Na cestni železnici v Celovcu. Pri izogibalnici na Kolodvorskem trgu v Celovcu sta trčala včeraj z vso silo dva voza električne cestne železnice. Oba voza sta padla s tira. K sreči ni bilo v obeh vozovih nobenega potnika. Vozova sta težko poškodovana, osobje se je rešilo z malimi poškodbami. Na Šentvidski cesti se je onesvestila 60letna služkinja Katarina Surija in je padla na prog. Tukaj je več stolpičev z železimi avstrijskimi orli na vrhu. Upamo, da se bodo pri zunanjih in notranjih napisih upoštevalo dvojezičnost mariborskega okrajnega glavarstva.

Potorno sodišče v Celovcu. Pred poročnim sodiščem v Celovcu se je zagovarjal pri zadnji obravnavi delavec Jos. Hlupčič iz Zagreba zaradi zažiga, katerega je baje izvršil v okolici St. Vida. Ker se Hlupčič ni mogel dokazati krivida, je bil Hlupčič oproščen. — Pri drugi obravnavi je bil obsojen zaradi uboja 34letnega dela. Ivan Osterman iz Trbiža na tri mesece težke ječe, ker je povodom nekega gospodinjskega prepira tako udaril delavca Pucherja, da je ta

vsled zadobljene poškodbe umrl. Potrošniki so pritrdirili vprašanje glede uboja, obenem pa tudi dodatno vprašanje, da je bil Osterman do nesveti pisan.

Primorsko.

Tržaško porotno vprašanje. Na predlog generalne prokurature je najvišji sodni dvor anuliral sklep včiščega deželnega sodišča v Trstu, s katerim je ta razveljavil porotno listo, ki jo je sestavila komisija deželnega sodišča na podlagi prvotne magistratne liste. Tržaški magistrat mora sestaviti nov naznam porotnikov, pri čemer mora upoštevati opravljene zahteve slovenskih prebivalcev in na podlagi tega seznama mora sestaviti deželna sodna komisija novo letno in službeno porotno listo. V svrhu tega se tržaško porotno sedanje za primerno dobo odgovodi.

Trgovska in obrtna zbornica v Trstu. Je imela v ponedeljek zvečer pod predsedstvom gosp. E. R. pl. Terralbe javno sejo, katere se je udeležilo 28 zborničnih svetnikov. Med drugim je zbornica sklenila, podeliti društvu za povzdigo tujškega prometa v Trstu in Istri 2000 K podpore in društvo za pospeševanje male obrti za Trst in Istro 7000 K. Na predlog svetnika pl. Alborija je sklenila zbornica, da borzna deputacija s primernimi koraki čim preje omogoči rešitev vprašanja parobrodne zvezze z Albanijo. V nato sledile tudi razdelili razne ustanove.

Iz železniške službe. Za uradniška aspiranta sta imenovana Adolf pl. Hillmayer v Trstu. Premeščeni so: evident Vaclav Milost iz Trsta v Split, kjer dobi vodstvo skladniča, asistent Stanislav Legat iz Gorice v Podnart, oficijal in postajenačnik v Ajdovščini Henrik Reboli v Ljubljano kot blagajnik v blagovnem oddelku, na njegovo mesto pa pride asistent in postajenačnik v Kanfanaru Josip Obos in asistent Franc Ambrož iz Gorice v Trst. Na novo so vstopili kot volonterji: Bogomir Motetič v Podbrdu, Emil Košček v Hrpelj in Marcel Hočvar v Pušnici.

Detomorilka. Pred kratkim smo poročali, da so potegnili v Barkovljah utopljenega novorojenčka. Včeraj so prijeli v Prosek mater novorojenčka, neko Frančiško Štore.

Nezgodne. Zastrupila se je v Trstu z octovo kislino 24letna zasebnica Marija Petelin. Vzrok nesrečna ljubezen. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Pod težko obložen tovorni voz je padel v Trstu 28letni voznik Anton Virk. Dobil je težke poškodbe na glavi in na desni roki. Odpeljali so ga v bolnišnico. — V odsotnosti prebivalcev je nastal v stanovanju uradnika Markusa v Trstu na cesti Conti požar, ki je uničil skoraj vso opravo. Peleg te je pogorelo tudi 900 K deželnih v bankovcih, katere je spravil Markus iz previdnosti v žimnico svoje poselite. — Ustrelil se je pri Mariji Magdaleni spodnji 20letni brezposelnemu delavcu Ivan Artik. Cev samokresa je vtaknil v usta. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. Vzrok samomora je neznan.

Občinski posli mesta Pulj. Gleda začasne upravljanje občinskih poslov mesta Pulja je prišlo med namestništvom v istrskim deželnim odborom do sporazuma, in sicer na ta način, da dobi okrajni glavar baron Gorizontti, ki vodi občinske posle, kot občinski gerent osemčlenski odbor s posvetovalno pravico, ki bo obstojal iz

sarske lovce obiščejo v njihovih bo- dočih garnizijah, da se prepričajo, da so le-ti vsikdar nevstršni za- ščitniki državnih meja. Zaključil je svoja izvajanja z navdušeno sprejetim klicem: Planinski na zdar! — Prav je, ako so častniki, zlasti oni planinskih polkov člani planinskih društev, zato smo radovedni, ako se bo tudi občenega zbora »Slovenskega planinskega društva« udeležila častniška deputacija 27. domobranskega polka in če bodo ti častniki prijavili svoj pristop tudi k »Slovenskemu planinskemu društvu«, ki je za dostop in otoritev slovenskih gora storilo pač najmanj toliko, kakor kranjska sekcija nemškega planinskega društva. Bomo videli, ako se častniki 27. domobranskega polka navdušujejo za planinstvo sploh, ali so prijatelji samo nemškega planinskega društva.

+ **Strah pred Slovinci.** Kakor čitamo v »Grazer Tagblattu«, so bili te dni v Mariboru razširjeni letaki te-le vsebine: »Miha, vzbudi se! Pred vratimi Maribora stoji tvoj sovražnik. Usoda Ljubljane grozi tudi tvojemu zidovju! In ti spisi! Ne vidiš, kaj se v Studencih godi. Tiho in tajno se pripravlja težak udarec proti našemu nemštvu! Še nekaj mesecov in slovenska šola bo kljubovalno zrila semkaj preko Drave. Krt rije! V kraju, ki se bori z zgledno nemško zvestobo in požrtvovalnostjo za svoj narodni obstanek, ki vzgojuje s težkimi žrtvami v dveh izborno upravljanih solah nemško mladino k ljubezni za rodni narod, se drznejo smrtni sovražniki nemške stvari in nemškega jezika graditi nepotrebitno slovensko kljubovalno trdnjava! In ti spisi! — Zelo slabo mora biti z nemštvom mariborskega mesta, ako grozi Maribor že usoda. Ljubljane za to, ker gradi v mariborskem predmestju Studenci »Družba sv. Cirila in Metoda« — slovensko šolo! Nemški Mihi, ta orjuk, se trese pred skromno slovensko šolo! Smešno, prizor za bogove!

+ **Dr. Bogumil Vošnjak docent na hrvatskem vseučilišču.** »Narodne Novine«, uradni list hrvatske vlade, javlja med uradnimi vestmi, da je ban Slavko pl. Cuvaj na predlog profesorskega zborov pravoslavne fakultete kr. hrvatskega vseučilišča v Zagrebu podelil dr. Bogumilu Vošnjaku dovoljenje predavanja (veniam legendi) iz občnega državnega prava na isti fakulteti. — K tej vesti priponinjava včerajšnji »Obzor«: »Gospodin dr. Bogumil Vošnjak je Slovensac i jedan od predstavnika mlade slovenske učenja generacije, koja se kupi oko revije »Veda«, kojo je i suradnikom. U doba kad slovenski narod sprema na stranim sveučilištima mlade svoje sveučilište, koje se mora otvoriti več u doglednoj budućnosti, mi smo radosni što i naše sveučilište može jednom vrednom sinu bratskog slovenskog naroda, da pruži prilike u pripremi za veliki njegov poziv.«

+ **Ženski shod na Dunaju.** V nedeljo je bil na Dunaju shod delegatinj ženskih organizacij. Ta shod se je bavil z vprašanjem o ženski volilni pravici. V imenu organiziranega slovenskega naprednega ženstva je poročala gopa Julija Ferjančičeva, soproga dvornega svetnika in bivšega drž. poslanca dr. Ferjančiča.

+ **Občinski volilni imeniki v Mostah.** Končno je vendar okrajno glavarstvo gerentu Oražmu, ukazalo, naj dā sestaviti občinske volilne imenike. Kako se bo Oražem odzval temu ukazu, ne vemo, samo to vemo, da gerent javno govoril okrog, da bo v volilne imenike spreljalo sami tiste delavce, ki so pri županstvu prislašeni, in da bo tudi eventualne reklamacije s strani teh izpuščenih volilcev brezpogojo odbil ter s tem dosegel, da bo pri občinskih volitvah volila samo ena tretjina vseh volilcev. Ker menimo, da je v javnem interesu, da se sestavijo v Mostah vendar že enkrat pravilni volilni imeniki, opozarjamо pravočasno deželno vlado na to Oražovo nakano ter jo pozivamo, da že vendar enkrat poskrbi za pravilno sestavo volilnega imenika.

+ **Gerent Oražem v Mostah** nadaljuje svoje »blagru prebivalstva in koristi občine posvečeno delovanje. Napredniku Hambergerju, ki je dal popraviti staro ograjo ob svojem zemljišču, je ukazal ograjo podreti, ker ni naznani občini, da bo popravil plot, sam Oražem pa je na svojem svetu brez vsake občinske stavbne komisije napravil novo ograjo in si zgradil novo drvarnico — seveda brez potrebnega stavbnega dovoljenja. Da v občinsko blagajno tudi do danes še ni plačal predpisane stavne takse, se pri Oražmu razume samo ob sebi. Kakor čujemo, so naprednjaki stvar naznani deželnim vladam ter jo vprašali, ako so zakoniti predpsi v Mostah samo za to, da jih krši občinski gerent Joža Oražem.

+ **Iz državno-železniške službe,** imenovan je volontar Ivan Janežič

v Kranju za aspirata, premeščeni pa so asistent Stanislav Legat v Gorici v Podnart - Kropo, uradnik Henrik Reboli iz Ajdovščine v Ljubljano, višji stavbni komisar Oton Kocak in stavbni adjunkt v Zadru Alfred Hausner v Novo mesto.

+ **Na dunajski živinodržavniški visoki šoli** so bili dne 16. marca promovirani za živinodržavne Josip Kodre, Nace Šljapah in Peter Škofič, starejšine »Akad. društva slov. veterinarjev«. Čestitamo!

- **Naprava pečotí čez zavornico v Gruberjevem kanalu pri domobranci vojašnici.** Mestni magistrat ljubljanski je poslal »Gospodarskemu naprednemu društvu za šentjakobskega okraja« naslednji dopis z dne 9. marca 1912: Pozivno na prošnjo z dne 10. oktobra 1911, katero je cenjeno društvo v imenu posestnikov v Hradeckega vasi tuuradno vložilo, se nazzanja, da je e. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu z dopisom z dne 22. februarja 1912 št. 14.151 podpisano mestnemu magistratu, ki je to prošnjo motivirano in toplo priporočal v ugodev, naznalo, da glede naprave pečotí čez zavornico v Gruberjevem kanalu pri kilometru 3:3 proge Ljubljana - Novo mesto npravi tega prehoda iz principijalnih vzrokov ne more privoliti. Za župana: Šešek I. r. — Iz tega dopisa je razvidno, da se je gospodarsko napredno društvo za šentjakobskega okraja zavzel za prebivalce iz Hradeckega vasi, da bi dobili prepotrebno pot čez zavornico pri domobranci vojašnici, da pa je železnična zavetka, ki se upira tej poti, ker ji ni mar, da bi ljudstvu storila majhno uslugo, od katere bi imelo to velikanico gmočno korist, ker bi mu ne bilo treba hoditi v mesto po velikem ovinku čez Karlovski ali Poljanski most.

- **Malo več narodne zavednosti.** Iz delavskih krogov v tobačni tovarni smo dobili pritožbo, da se poslužujejo slovenski in češki uradniki v občevanju s slovenskimi delavci skoraj izključno nemškega jezika, dasi vedo, da delavci in delavke po pretežni niso veči nemškega jezika. Ali je celo v tobačni tovarni že notranji poslovni jezik nemški? Menimo, da bo ta opomin zadostoval, da bodo uradniki ustregli zahtevi slovenskega delavstva, da se občujejo z njimi v rodnem slovenskem jeziku.

- **Iz Mirne** se nam piše: Dne 17. februarja je bila tu kmečka poroka. Za priči sta bila naprošena Franc Golob in Ivan Bule. Seve morajo iti priče najprej v župnišču. To se je tudi zgodilo. Pri vpisovanju priče je fajmošter vprašal priči, kako se zoveta. Oba moža sta povedala svoji imeni. Fajmošter Tone Kocijančič je pa to kar prezrl. Vpisal je pač Goloba kot priči, namesto Bulca je pa vpisal svojega hlapca Alojzija Habincu, kajžarja za posestnika, ki ga še zraven ni bilo. Vprašamo: ali sme biti kdo za pričo pri poroki zapisan, če ga ni nikdo poklical? Ali poročna matica ni javna knjiga? Čudno se nam tudi to - - zdi: Mežnar je vzel vstopnilo pri vratih, župnik pa ofer pred oltarjem; če ni veljavna priča, bi tudi mežnar in župnik ne bila smela vzeti denarja. Župnik Kocijančič ima edune pojme o cerkevih in državnih postavah. Bulec ni hotel za pričo, ker je Bule naprednjak. Ni cuda, če vsled takega postopanja vera peša. — **Mirenski naprednjaki**

- **Bobalinstvo.** V nedeljo ponoči je neki zlikovstvo s črnilom poškropil napis izdelovalca tamburic Ivana Peržiča v Florijanski ulici št. 24 ter mu s tem napravil 15 K škode.

- **V Ameriko** sta jo hotela v pondeljek popihati Jakob Pasič iz Škavca pri Semiču in Janez Malenšek iz Golici, občina Semič, v črnomaljskem okraju, še predno sta pokusila vojaški kruh. Namero jima je pa tuk pred odhodom na južnem kolodvoru preprečil stražnik Večerin s tem, da ju je artiliral. Oba so izročili sodišču.

- **Delavsko gibanje** je jelo postavljati od dne do dne živahnejše — znamenje bližajoče se spomladi. Tako se je v nedeljek odpeljalo v Ameriko 8 Slovencev, 200 Makedoncev in 122 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 25 Makedoncev in Hrvatov. V Solnograd se je odpeljalo 50 Makedoncev, 32 Hrvatov je šlo v Prago, 80 v Monakov, 28 pa v Inomost. 195 Lahov je šlo v Budimpešto, 105 v Gradec, 200 na Dunaj, 100 v Zagreb, 42 pa v Rudolfovo. — Včeraj je šlo v Ameriko 38 Slovencev, 32 Hrvatov in 40 Makedoncev. V Buhs je šlo 70, v Inomost 40, v Heb 105, na Dolenjsko pa 90 Hrvatov. V Budimpešto se je odpeljalo 182 Lahov.

- **Prvega slavčka** so čuli peti zadnji ponedeljek v Št. Jerneju na Dolenjskem. Tudi drugi kriлатi pevci so začeli poskušati svoje pomladnjake.

- **Kinematograf »Ideal«.** Spored za danes sredo in jutri četrtek: 1. Prekorčenje neke reke. (Naravni posnetek.) 2. Lemke, igralec klavirja. (Velekomično.) 3. Gospodična odvetnica. (Amerikanska veseloga.) 4. Gerhard in baletna plesalka. (Amerikanska drama. — Samo popoldne.) 5. Romeo in Julija. (Krasna drama po znameniti tragediji Shakespearja. Igrana od prvih italijanskih umetnikov. Dolgost filma 800 m. — Samo zvečer. — Komur so znana krasna dela Shakespearja, gotovo ne zamudili prilike, ogledati si to zanimivo sliko.) 6. Maks in njegov pes. (Velekomično, igra Maks Linder.)

- **Cirkus Kludsky.** Včerajšnja in predvčerajšnja predstava sta pokazali, da zasluži cirkus Kludsky res priznanje, ker nima samo lepih in redkih divjih živali, ki so dobro dresirane, marveč izvaja tudi razne dovršene umetniške cirkuske točke kakor telovadbo, akrobatično in razne proste vaje in plese na žici. Dobri so tudi komični prizori klovna in avgusta. Zanimiva je dresura bod naslovom boj s tigrom »Brutusom«, ki je res krasen eksemplar. Prikupila se je občinstvu tudi dresurna točka, ki jo izvaja ravnateljeva gospa Kludška, z dvema tigroma Neronom, Elzo in z bernardincem Barijem. Posebno zanimiv je nastop orjaškega slona Jenny, ki je 100 let star in tehta 3500 kg, ter je jasno dobro dresiran. To točko proizvaja ravnatelj g.

Kludsky. Spored ima vsak dan nekaj novih točk in je obisk tega podjetja, posebno pri teh razmerno nizkih cenah, priporočljiv.

- **Mica Kovačeva** se je bila v pondeljek zvečer zopet pojavila v neki tukajšnji gostilni v osebi nekega 26-letnega ključavničarja. Ko se je poštenjak dobro pokrepčal, je hotel oditi, ne da bi bil povrnal svoj dolg. Ko ga je natakarica na to opozorila, jo je dobro oštel, napisled se je pa še dejansko lotil in ji pri tem raztrgal obliko. Poklicali so stražniki, ki je ne-poklicanega pogočenča artiliral.

- **Nesreča.** Ko je šel včeraj opoldne posestnik na Karolinški zemlji št. 4 Jakob Zalaznik na hlev po mrvo, je nazaj idoč izgrevši pri lesni klin, vsled česar je padel tako nesrečno na tla, da si je zlomil rebra in so ga morali z resilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

- **S ceste.** Ko je sreda na prelazu na Dolenjski cesti čuvaj zaprl prečneč, je v istem času z vpreženim vozom pripadol neki mesar s tako silo, da je konj skočil čez prečneč in pada. Pri tem se je poškodoval konj, pri vožičku se je zlomil oje in tudi prečneč se je zlomila. Železnična uprava ima pri tem 70 K škode.

- **Siromak.** V Heb je prišlo pred kratkim 32 Bosancev. Ker niso tam dobili dela, denarnih sredstev za nazaj pa tudi niso imeli, so jih varnostne oblasti z blagovtorno vožnjo poslale na poziv in račun bosanske deželne vlade v njihovo domovino. Siromakom se je kar z obraza brala srčna bol in pomanjkanje.

- **Poziv!** Ona dva znana gospoda, ki sta sedela v soboto zvečer v slovenskem gledališču pri igri »Tovarnar« na levi strani balkona I. vrsta, 9. in 10 sedež in si izposodila od bijuterja kukalo, se tem potom opozarjata, da isto takoj vrneta ter se tako izogneta vsakim nadaljnjam neprjetnostim.

- **Zaradi prepovedanega povratka** je bil v pondeljek artiliral 1869. leta v Ribnici rojeni slaboglasni Karel Vesel, katerega so izročili sodišču, po prestani kazni ga pa odpošljeno z odgovornim potom v njegovo domovno občino.

- **Nepreviden izvošček.** V pondeljek popoldne je pri glavni pošti neki izvošček tako neprevidno vozil, da je zadel in na tla podrli hišnika Tomaza Pernuša, ki je zadobil pri padcu lahke telesne poškodbe.

- **Bobalinstvo.** V nedeljo ponoči je neki zlikovstvo s črnilom poškropil napis izdelovalca tamburic Ivana Peržiča v Florijanski ulici št. 24 ter mu s tem napravil 15 K škode.

- **V Ameriko** sta jo hotela v pondeljek popihati Jakob Pasič iz Škavca pri Semiču in Janez Malenšek iz Golici, občina Semič, v črnomaljskem okraju, še predno sta pokusila vojaški kruh. Namero jima je pa tuk pred odhodom na južnem kolodvoru preprečil stražnik Večerin s tem, da ju je artiliral. Oba so izročili sodišču.

- **Delavsko gibanje** je jelo postavljati od dne do dne živahnejše — znamenje bližajoče se spomladi. Tako se je v pondeljek odpeljalo v Ameriko 8 Slovencev, 32 Hrvatov in 40 Makedoncev. Slovencev, 32 Hrvatov in 40 Makedoncev. V Buhs je šlo 70, v Inomost 40, v Heb 105, na Dolenjsko pa 90 Hrvatov. V Budimpešto se je odpeljalo 182 Lahov.

- **Izgubljeno in najdeno.** Sivilja Terezija Snojeva je izgubila bankovec za 10 K. — Mesarski pomočnik Jakob Gregorin je izgubil denarnico, v kateri je imel čez 9 K denarja. — Neka mama je izgubila denarnico, v kateri je imela tri znamke, dve poštni potrdili, nekaj kolajn in čez 87 K denarja. — Ljudmila Schiffrer je izgubila obesek v podobi zvezde. — Franc Voka je našel listnico s kolegarjem. — Vrtnar Matija Keše je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

- **Marodna obramba.**

- **Ustanovni občni zbor ljubljanske podružnice »Branibora« št. 2** bodo vanes v sredo 20. t. m. ob 6. zvečer v restavracijski prostorji »Narodnega doma«. Člani in članice, kakor tudi vsi, ki se zanimajo za narodno obrambo, so vlijudno vabljeni, da se udeleže tega občnega zborja.

- **Kdo je s podružnico »D. s. C. in M.« za Posavje na Ježici?** Ta podružnica že daje časa spi. Ali ni nikogar, ki bi jo poživil? Po goštinah se nahajajo nabiralniki, v katerih je tudi nekaj denarja. Naj bi se vsaj ta drobiž pobral, da se ga ne polaste kaki nepoklicanci. Narodnjak.

- **Društvena naznanila.**

- **Za »Domovino«** priredi 13. aprila t. l. v Ljubljani. »Narod. domu« akad.

fer. društvo »Sava« s sodelovanjem narodnih dam veliko dobrodelno pridretev, ki bo obsegala kabaretne večer in la Ronacher in ples. Vestibul v prvem nadstropju bo izpremenjen v poletni vrt. Ta kot pomladna veselica mišljena pridretev bo vsem splošno pristopna in se zato ne bodo nikomur pošiljal vabila. Da se uredi spored kabaretne večera in se izvoli še damski pripravljalni odbor, bo v petek, 22. t. m. ob 4. pop. v posebni sobi Narodne kavarne damski sestanek, pri katerem nujno prosimo polnoštevilne udeležbe vseh povabljen.

- **»Domovini«** je daroval g. c. kr. višje sod. svetnik Hren Jakob vsoto 12 K na mesto cvetnic na krsto pokope. Amalije Podboj v II. Bistrici. — Ga. Podkrajšekova je izročila vsoto 3 K 17 vin, katero so zbrali pevci pri g. Matjanu v Šiški. Iskrena hvala!

- **Slovenski lovci.** Včeraj popoldne se je vršil peti občni zbor v steklenem salonu pri Schreyu. Zborovanje je bilo tako načrt v tem smislu neizvedljiv. Prvi poskus nastopi z velikim številom pevcev v veliki skupini se je ponosredoval.

- **Govornik poudarja** na imenu zborovalec g. prof. Kozina. Izvajal je dalje, da se je pred leti ustavnila in ustanovila predsedništvo »Slava«.

- **Zvezda slov. pevskih društev,** ki je stavila težko nalogu združiti vsa pevska društva za nastope v velikih skupinah. Toda pokazalo se je, da je ta načrt v tem smislu neizvedljiv. Prvi poskus nastopi z velikim šte

držana, ter zato v „Netopirju“ ne more sodelovati.

Glavno skupščino „Matica Slovenske“ je pozdravil njen častni član, znameniti romancier Ljubomir Babic Gajski s sledočno brzojavko: Pozdravljam skupščino slovenskih matičarjev želec obile žetve slovenski knjigi v korist narodnega ujedinjenja Jugoslovanov.

Razne stvari.

* **Aviatika.** Solun, 17. marca. Turški sultani in drugi turški domobranci bodo dali večje prispevke, da se ustanovi v Soiu vojaška aviatična šola.

* **Bivši portugalski kralj.** Berlin, 18. marca. »Morgenpost« poroča, da bo bivši portugalski kralj Manuel zapustil London ter se preselil v Seebenstein na Nizjeavstrijskem, da spozna princezino Elizabeto braganško, ki mu je baje namenjena kot žena.

* **Težka avtomobilska nesreča.** London, 17. marca. V vojaškem taborišču v Aldershotu se je dogodila težka avtomobilska nesreča. Avtomobil lorda Cochrane je zavozil v vojaški oddelek, ki je bil ravno na nočni vaji. Nastala je grozna panika Sedem vojakov in en poročnik so bili smrtnovearno ranjeni. Deset vojakov je bilo povoženih in so jih težko ranjenih prepeljali v bolnišnico.

* **Nesode na morju.** London, 17. marca. Iz Cente poročajo: Kapitan parnika »Rosmarin«, ki je včeraj sem priplul, poroča, da se je v almanžarskem zalivu ponesrečil nek velik italijanski trgovski parnik. Moštvo je spustilo v morje več čolnov, ki so se pa vsi potopili. Moštvo je utonilo. Pasažirji so še na krovu ladje, vendar je pa nemogoče jih rešiti. Ime ponesrečene ladje še ni znano, vendar pa menijo, da je ponesrečena ledja »O-smeida«.

Madrid, 17. marca. »Imparzial« poroča, da ponesrečena ladja ni italijanska, temveč nemška. En častnik in mornar sta utonila. Pozneje se je prevrnil tudi čoln in z njim več oseb. Ostali del moštva se je rešil.

* **Velika nesreča v premogokopu.** Taganrog, 17. marca. Grozna nesreča se je dogodila v tukajšnjem premogokopu. Vsled eksplozije plina je bilo usmrčenih več nego petdeset rudarjev. Trindvajset težko ranjenih so do zdaj spravili iz premogokopa. Čez 100 oseb je baje še v premogokopu. — Taganrog, 17. marca. Dozdaj so spravili iz premogokopa trinpetdeset mrtvih, ki so deloma grozno raznesarjeni. Reševalnemu moštvu se je posrečilo spraviti tudi trindvajset težko ranjenih iz premogokopa. En del ponesrečencev je pa tako ozganih, da bodo le težko ozdravili. Po zaznamku delavcev je v rovih več nego sto oseb, o usodi katerih se prav nič ne ve. Med delavci tukajšnjega revirja je veliko razburjenje. Delavci nočajo iti v rov, ker pravijo, da ni niti najmanjših varstvenih priprav. To je bilo vzrok, da se je v poslednjih treh letih zgodilo več nesreč, pri katerih se je ponesrečilo več sto oseb. Višji državni pravnik Satujev je prisel na mesto nesreče, da preiskuje zadevo. Aretirali so ravnatelja ter ga z močno eskorto odpeljali v zapor, ker so se bali napada od strani delavcev. Zadnja poročila pravijo, da bo le težko rešiti one delavce, ki se nahajajo še v rovih. Reševalna akcija je zelo otežkočena, ker nedostaja reševalnih priprav. — Petrograd, 18. marca. Po zadnjih poročilih iz Taganroga je število žrtev mnogo večje, nego so do zdaj mislili. Tudi onih 25 delavcev, ki so še v rovih, je najbrže izgubljenih, ker je reševalna akcija vsled ognja onemogočena. Do zdaj so dobili šestdeset mrtvih.

* **Köpenikiada na e. kr. državni železnici.** V železničarskih krogih pripovedujejo, neko prav zabavno gozbico, ki se je dogodila na neki postaji češke proge drž. žel. družbe. Na postaji Ch. je prisel k uradniku, ki je imel ravno na peronu službo, neki distingvirani gospod ter ga uprašal, ali bi ne mogel izvedeti, če je na postaji N. službena soba prista za tri višje uradnike. Kmalu nato je prisel brzjavjen odgovor, da je soba pripravljena in tudi dobro zakljurjena. Pripravljena je tudi izvrstna večerja. Vsi trije gospodje so sedli v vlak ter se odpeljali na bližnjo postajo N., da odpravijo svojo težko nalogo — inšpekcijo. Postajenčnik je seveda že pričakoval visoke gospode in je bil ves iznenaden v veliki prijaznosti in šaljivosti gospodov, ki so se mu topilo zahvalili za njegovo paznost. Pri izborni večerji so prišli kmalu v najboljšo voljo. Restavrator, ki je s pomočjo svojega sina stregel gostom, je bil počutno zadovoljen, ko so mu visoki gospodi natihoma obljubili, da mu bo znižana previsoka najemščina. Zahava je postala intimnejša. Iu ko je bila ura polnoči, se je visokim gospodom zaželeslo še nekoliko po drugi zabavi. Hoteli so videti mestece tudi ponoči. Restavratorjev sin jih je pri tem ponocnem izletu sprem-

ljal. Obiskali so še par gostiln, kavarn, in naposled so šli še počastit — Venero. Ob štirih zjutraj so jo primahali domov. Da bi restavratorjev sinu izkazali prav posebno čast, so milostno dovolili, da je za nje plačal vse stroške. Zjutraj je bilo na celem kolodvoru veselo razpoloženje. Vse je govorilo o veselih »visoki gospodih z Dunaja. To je slišal tudi železniški mojster, ki je ravno tiste dni pričakoval komisijo, ki naj bi inspicirala kolodvorske lokalitete, če odgovarjajo vsem sanitarnim zahtevam. Seveda je mislil, da ima ta komisija to nalogu izvršiti. Samo to ni mogel razumeti, zakaj še ni prišel šef proge iz bližnje postaje. Hitro je to brzojavil svojemu šefu, ki mu je odgovoril, naj vpraša komisijo, klaj se vrši komisija. Železniški mojster je hitel z brzojavko k gospodom komisiji, ki so pa ob desetih dopoldne še prav dobro spali. Še ob enajstih so vstali ter zopet prav dobro zajtrkovali. Nato so napravili majhen izlet s samimi v bližnjo zdravilišče. Vozniku so ukazali, naj si naroči kosilo ter jih počaka. Toda gospodi se niso več vrnili. Po dolgem čakanju je moral voznik sam plačati svoje kosilo ter se prazen vrniti na postajo Ch.

— kjer so bili vsi seveda precej izmenjeni in razočarani.

Gospodarsko napredno društvo za Šentjakobske okraje vabivše svoje člane in napredne volilcena javni ljudski shod

ki ga priedi
v ponedeljek, na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca ob pol 4. popoldne

v gostilni pri členovanju na Dolenski testi.

Poročalo se bo

o razveljavljenju dveh ljubljanskih deželnozborskih mandatov v deželnem zboru ter o podravljaju mestne policije in razmerah v občinskem svetu.

Volilci! Klerikalna deželnozborska večina vam je silovito razveljavila mandata dveh poslancev, ki ste jih vi poslali v deželni zbor, vladci pa se nič ne mudri, da bi razpisala nove volitve. Pridite, da zahčemo takojšen razpis! Protestirali bomo pa tudi proti previšokemu zahtevku prispevka mestne občine k podravljaju mestne police. Odredi in odirati se ne damo. Vsi na shod!

Odbor.

Telefonska in brzjavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 20. marca. V današnji seji državnega zbora se je nadaljevalo prvo branje brambne predloga ter je začetkom seje odgovarjal domobranci minister Georgi v ostrem tonu na včerajšnjo kritiko poslanca Klofača ter je branil častnike in armado pred očitanjem, da zasmehuje češko narodnost. Nato je govoril poslanec Markhi.

Dunaj, 20. marca. V nadaljevanju seje je govoril poslanec Šmerak.

Koncem seje bo poslanec Klofač odgovor na izvajanja domobranskega ministra Georgija ter dokazal, da so bile nekatere njegove trditve o nekaterih častnikovih popolnoma upravičene.

Parlamentarni program.

Dunaj, 20. marca. V parlamentu se je sestal danes opoldne klub parlamentarnih seniorov, ki se je posvetoval o zborčnem predvelikonočnem programu. Po sklepu seniorov bo državni zbor pred Veliko nočjo rešil še slednje predlage:

Poročila legitimacijskega odska.

Poročilo o olajšanju hišnega davka za Dunaj in Krakov.

Poročilo o dednostavbnem pravu.

Redigiranje zakona o mezdni izplačevanju.

Zavarovanje v stavbi obri.

Predlog o izpremembi § 74. obrtnega reda.

Nadalje naj se vrši pred Veliko nočjo prvo branje vodocestnih predlog in drugo branje nekaterih manjših vladnih predlog, ki so v odsekih že dogotovljene. Seniori so sklenili poleg nekaterih vladnih predlog postaviti na dnevnini red tudi predlog o odstranjenju male loterije v prvem branju, ki bi se nato oddala odsek.

Glasovanje o Körnerjevem nujnem predlogu se vrši v tork. Zbornica bo imela samo še 6 sej. Zadnja seja bo 29. t. m. in se zbornica zopet stane 16. aprila.

Klerikalno štekočenje.

Dunaj, 20. marca. Zadnje dni so bile razširjene vesti, da so se vršile med slovenskimi klerikali imenoma dr. Šusteršičem in Koroščem ter načinim ministrom Hussarekom konference, ter da se je posrečilo doseči nekatere koncesije glede reciprocite zagrebškega vsečilišča. Te vesti so neresnične. Sicer so imeli klerikalni voditelji res konferenco s Hussarekom izvojevali pa niso nobenih koncesij pač pa so privolili, da pride fakultetna predloga v subkomite.

Odsek za državne nastavljence.

Dunaj, 20. marca. Odsek za državne nastavljence je danes dokončal generalno debato o službeni pragmatiki in presel v specjalni debato. Debata bo končana prihodnji teden, nakar predloži odsek poročilo zbornici.

Nemški »National Verband« — omahljivi Wolf.

Dunaj, 20. marca. Nemški »Nationalverband« je imel danes dopolne sejo, ter se je posvetoval v raznih spornih točkah, zlasti o vprašaju ali naj Nemški Nationalverband pripusti prvo branje vodocestnih zakonov ali ne. Večina se je izrekla za prvo branje pred Veliko nočjo, ker se upa na ta načinogniti oziroma pravnaviti spor s Poljskim klubom. Vsled tega je poslanec Wolf izstopil iz Nationalverbanda, opoldne pa je svoj izstop že preklical.

Stavka na Češkem.

Praga, 20. marca. Iz Mosta poročajo, da stavka tam 33.000 delavcev. Delavci zahtevajo do 28. t. m. odgovor, ki ga pa podjetniki nočejo dati. V Falknovu so sklenili delavci še 5 dni čakati s stavko. V Lokeru se stavka širi. V Hrenovicah zahtevajo tekstilni delavci 10% zvišanje mezde.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 20. marca. Ministrski predsednik Khuen pride v petek ali soboto na Dunaj in bo sprejet v raznih zadolžnic zagrebškega mestnega posojila. Subskripcija tega posojila v višini 15 milijonov krov se vrši od 18. do 26. t. mes. in so natančni pogoji razvidni iz oglasa. Zadolžnice se glase na prinosnika in se izdajo v komadih po 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000, in 10.000 K. — Obrestujejo se iste po 4% in zapadejo kuponi 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta. Emisijo tega posojila je prevzel sindikat zagrebških zavodov pod vodstvom »Prve hrvatske štedionice«, hrvatske podružnice »Wiener Bankverein« in »Hrvatske ekspomptne banke«, h kateremu sindikatu pripadajo tudi še »Srbska banka v Zagrebu in Landerbanka« na Dunaju. — Ker nudijo zadolžnice tega posojila mnogotore ugodnosti, se je nadelati, da se bodo naši zavodi in zasebniki v obilnem številu udeležili subskripcije.

Hrvaški ban in koalicija.

Zagreb, 20. marca. Včeraj opoldne je sprejet ban Cuvarj čestitke uradništva povodom svojega imenovanja za tajnega svetnika. Ob tej priliki se je spustil ban v politična izvajanja, ki imajo tem manj pomena, ker je javna tajnost, da poda že v kratkih svoje demisijo. V svojem govoru je poudarjal, da je stal vedno na stališču nagodbine in da mu je imenovanje za tajnega svetnika ravno v tem času dokaz velike cesarjeve naklonjenosti. Pri tej priliki se je ban zagonjal v koalicijo, češ, da se je v dnevnih stranki prava, vendar pa je kljub temu pripravljen, pogajati se s koalicijo. Zelo nelogično se čujejo te besede, ko je ban kratko poprej določil koalicijo, da ima stranske name. Očividno je, da skuša ban razbiti volilni kompromis med koalicijo in stranko prava, kar se mu pa ni posrečilo. Temu je dokaz, da je eksekutivni komite koalicije ta volilni kompromis, seveda z varstvom oboje stranskega programatičnega stališča odobril.

Senzacionalen proces na Reki.

Reka, 20. marca. Danes se tu nadaljuje senzacijonalni proces proti upravitelju reškega sodišča Stefanu Panceri, katerega je notar dr. Festus obdelal in ovadil težkih zločinov. Med drugim je Pancero obdelal, da je v javnih lokalih igrал hazardne igre, da je pri igrah postopal nekonkretno, da je igral s kapitanom Frankovićem v sodnem poslopu same, da je v hazardni igri z bivšim reškim guvernerjem grofom Nakó priigral več tisoč krov in da mu je le-ta moral izdati menio za 70.000 krov itd. Razpravo vodi sodni senat, ki je semkaj delegiran iz Budimpešte.

Jubilej slovenskega delaveca.

Reka, 20. marca. Včeraj je slavljen na Sušaku 50letnico svojega službovanja pri tvrdki Bakarič & Simonich strojar Blaž Brešan, Slovenec, doma iz Podgorje pri Gorici. Tvrda je predela slavljencu banket in mu izročila darilo v znesku 300 K. Brešan je pri tvrdki v službi od 18. marca 1862. in je občespoščovan in priljubljen.

Potovanje nemškega cesarja.

Berlin, 20. marca. Uradno se poroča, da odpotuje cesar Viljem v petek iz Berolina in pride v soboto na Dunaj.

Štiri bombe.

Paris, 20. marca. Iz Oporta na Portugalekem poročajo, da so eksplod-

dirale v štirih hišah bombe in je bilo 5 oseb ubitih, 9 oseb pa težko ranjenih. Gre za protirepublikanski atentat. Dve osebi so aretrirali.

Stavka na Angleškem.

London, 20. marca. V nekaterih premogokopnih okoliših je prišlo do velikih izgredov. Pri rovu sv. Helene so poskusili delavce razdejati rudokop. Prišlo je do boja s policijo, ter je bilo mnogo delavcev ranjenih. Policiji se je posrečilo preprečiti napad.

Angleška mornarica.

London, 20. marca. V ponedeljek kvi seji parlamenta je govoril lord admiralte Churchill k mornariškem etatu ter se je oziral v svojem govoru pred vsem na Nemčijo, ki hoče tekmovati z Anglijo na morju. Anglija ima več vojne mornarice in zlasti dreadnoughtov, kakor dve novi mornarici na svetu in to svojo mornarico tudi lahko vzdrži in izpopolni. Nemčija pa niti še začela ničuti velikanske peze velike vojne mornarice. Če bi se odločila Nemčija graditi manj vojnih ladij, bi tudi Angleška ustavila nadaljnje gradnje, vsled česar bi Nemčija ničesar ne pridobila z novimi ladjami, pa tudi ničesar ne izgubila, če opusti te gradnje. Nato se bavi Churchill z izpremembi v organizaciji vojne mornarice ter končno omenja, da bi imela Anglija v času mobilizacije 57 ali 65 vojnih ladij nasproti 38 ladjam druge velesile. To razmerje zadostuje, če odločajo številke same. Kljub temu pa hoče Anglija zgraditi to leto sedmo flotilo rušilcev, leta 1910 osmo in leta 1915 deveto.

Gospodarstvo.

Posojilo mesta Zagreba. V oglašenem delu današnje številke se nahaja vabilo na subskripcijo 4%, odstotnih zadolžnic zagrebškega mestnega posojila. Subskripcija tega posojila v višini 15 milijonov krov se vrši od 18. do 26. t. mes. in so natančni pogoji razvidni iz oglasa. Zadolžnice se glase na prinosnika in se izdajo v komadih po 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000, in 10.000 K. — Obrestujejo se iste po 4% in zapadejo kuponi 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta. Emisijo tega posojila je prevzel sindikat zagrebških zavodov pod vodstvom »Prve hrvatske štedionice«, hrvatske podružnice »Wiener Bankverein« in »Hrvatske ekspomptne banke«, h kateremu sindikatu pripadajo tudi še

Fridorik Pibroutz, revident c. kr. državne železnice naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih bratov Rudolfa, Hjacintha, Augusta in Leona ter sester Žnidaršičje vdovele Zupan in Marijo Žnidaršič prečujoči vest, da je preminul njih dobril in nepozabni oče, gospod

Fran Pibroutz

naduradnik tvrdke G. Tönnies v Ljubljani in bivši tovarnar in futzinar v Kropi

v starosti 71 let, previden s svetotajstvom za umirajoče.

Zemeljski ostanki predragega so bili pokopani danes ob 4 uri popoldne v lastnem grobu na pokopališču pri Sv. Kriztu.

Maše zadušnice se bodo darovali v cerkvi sv. Petra v Ljubljani in v župni cerkvi v Kropi.

V Ljubljani, 20. marca 1912.

Zahvala.

Povodom nenačne prebirke izgube našega preljubljenega soproga, očeta, brata in svaka, gospoda

Josipa Skerlj

kovač na Viču

izrekamo za čačeče spremstvo dragega pokojnika k večnemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter udeležnikom splošno našo iskreno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo slav. gasilnemu društvu na Viču, cenj. gg. stanovskim tovaršem in vsem darovalcem prelepih vencev.

Na VICU, dne 20. marca 1912.

1028

Žalujoti ostali.

Lepo mebljano sobo

v sredini mesta išče za dalj časa dostojen gospod. Ponudbe pod „A. B.“ na uprav. »Slovenskega Naroda« 1014

Vabilo na občni zbor

Posojilnice v Celju,
registr. zadruga z neom. zavezo
ki se vrši
dne 30. marca t. l. ob 5. popoldne
v sejni dvorani Nar. doma v Celju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. 1022
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Čitanje revizijskega zapisnika.
7. Razni predlogi. Načelstvo.

Alfred Podboj, c. in kr. major v poljskem topničarskem polku, objavlja v lastnem in v imenu svoje sestre Melanije omožene Žnidaršič, ter vseh drugih sorodnikov tužno vest, da je njegova iskreno ljubljena, draga in nepozabna mati, gospa

Amalija Podboj roj. Žnidaršič

c. kr. okrajnega sodnika včova

preminula v starosti 79 let, danes ob 6. uri zvečer, previdena s svetotajstvom za umirajoče.

Zemeljski ostanki predrage pokojnice prenesli se bodo dne 18. marca 1912 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Trnovu ter položili ondi v rodinsko rakev k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile dne 20. marca v farni cerkvi v Trnovu.

Ilirska Bistrica, dne 16. marca 1912.

Vodja žage

za premeniti službo. Razume popolnoma razume ljudi pri pari žage in je tudi že več let opravil službo gozdne manipulante ter se popolnoma razume, kako se mora žagati les. — Dopisi pod „Vodja žage“ na uprav. Slovenskega Naroda. 1018

Zaradi prenovitve kavarne se poceni prodasta

dva zelo dobra biljarda.

Več se izve 1024
v kavarni „Prešern“ v Ljubljani.

Samostojno delujejoče

kontoristinjo in sprotnega trgovskega sotrudnika

mešane stroke sprejme 1021

Oton Homan v Radovljici.

Zelo priporočljivo je

da se pregleda pred nakupom raznovrstnih porabnih in darilnih predmetov moj bogato ilustrirani glavni katalog z 4000 slikami, katerega pošljem na zahtevo vsakomur zastonji in poštne prosto.

G. in kr. dverni dobavitelj
Jan Konrad, Most št. 1169, Češko
Niklante ure 4 K. Glas jeklene rom. ure x 040.
Prav tako ure x 8-10. Budilice z vremenskim
časom x 060. Dobro posil x 6-. Samokrat
x 500, x 750.

Prva domaća tovarna ::

omar za led Simona Praprotnika v Ljubljani, Jenkova ulica 7.

Prezemajo se vsa v stavbno in pohištveno mizarstvo spadajoča dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika začrta gospodinjskih okroglih miz. Ceniki se postavijo na začrto brezplačno in poštne proste.

Ivan Magdić
krojač prve vrste
Ljubljana, Miklošičeva cesta 8
se priporoča.
1025 Zaloga
angleškega blaga.

Mlađi glavnikar (glavniki rezbar)

v tej stroki dobro izvežban, samostalen in zanesljiv delavec naj pošije svoje ponudbe na 1027

Emanuel Truhović, Zagreb.

SUKNA, loden in modno blago sa gospode in dame razpoljila
Karel Kocian, tvornica sukna v Kampotu
Vzorec franko. Tvorilice cone

Doslužen orožniški stražmešter se sprejme za

paznik

proti primerni plači.

Ponudbe na pivovarno Senožeče, Notranjsko.

Odda se s prvim aprilom

lepo mebljana
soba

s posebnim vhodom, krito verando in kopalinico ter hrane. 1016
Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«

Eleganten in stanoviten ie pristni
382 Palma kavčukov podpetnik.

Nočni salon.

Caočilum čamam priporoča

klubukc

te nastneršega okusa

Ica Shot-Vanch

26 Joc Trančo.

Šatni klubuki vedno pravljeni. Tačo luči venci o lehkovi in ravnem vočilice doma izgotovljene.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob nedomestljivi izgubi naše iskreno ljubljene, drage in blage matere, preblagorodne gospo

Amalije Podboj

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gospodu dr. med. Viktor Gregoriču za njegovo pozitivno skrb drage pokojnice v njeni bolezni in dokaze zvestega prijateljstva po tem žalostnem udarcu, ki nas je tako globoko potrl. Dalje se zahvaljujemo prečastiti duhovščini in vsem, ki so nam stali na strani v teh težkih dneh s svojo dejanskim pomočjo in svojo tolažljino besedo, vsem sorodnikom in prijateljem od bližu in daleč, kakor vsem korporacijam, ki so s svojim spremstvom izkazali naši nepozabni dragi materi zadnjo čast.

Ilirska Bistrica, dne 20. marca 1912.

Žalujoti ostali.

1029

Veliko stavbišče

v Grignu na predaj.

Meri 98 urov 63 metrov, krasen pogled na morje, trdno zidane terase, oddajeno 5 min. od postaje Stavbišče in zemljišče seže do morja, majhna vila z 10. plesani in vsem pohištvo. Cena vse skupaj 10.000 kron. Kuce lahko napravi dobiček, ker stane zemljišče pri morju po 40 K kvadrat sežen. Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«. 984

Lepi dobri cení

so naši izdelki, 6 velefinih, popolnoma pletenih rjih 150/200 cm vel. K 15-16, iste 150/220 cm vel. K 16-20. Kos Krejcarjeve tkanine, velefini beljene 20 m K 18-20 m sortiranih ostankov K 18-20. Vzoreci samo najboljših tkanin za gospodinstvo in otrede gratis in franko

Tvorilice platnine Bratje Krejcar, Dobruška, Češka.

Spojime se
za večjo, zelo dobro vpeljano trgovino na Gorenjskem zanesljiv

potnik ::

proti visoki proviziji. — Vstop lahko takoj. — Po zmogočnosti reflektira lahko pozneje na stalni plačo. 972 Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „S. K. 100“, poštno ležeče Kranj.

Najboljša in najzdravješa

barva

za loše in brudo

je dr. Drallea „MERIL“, ki daje sivim in pordečelim lastem njih pravno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trnčo št. 1.

Pouhčne šminke in pudar najfineje po zmernih cenah

PATENTE

vseh dežela izpostavlje inženir

M. GELEHAUS. oblastveno avtor. in zaprteženi patentni odvetnik

na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

St. 9070.

Ustanova za meščanske otroke

Pri podpisanim mestnim magistratu je izpraznjeno eno mesto Primič Auerjeve ustanove v letnem znesku 130 kron.

Glasom ustanovnega pisma imajo do te ustanove pravico sinovi ali hčerke ubožnih ljubljanskih meščanov, ki se uče kakega obrta ali profesije ali imajo namen učiti se ga Ustanovo sme obdarjene obdržati doletje, da se je dotične stroke, kateri se je posvetil, izučil Prednost imajo prosilci, katerih oče je izdelovalce lasulj in potem taki, ki so z ustanoviteljem v sorodu.

Prošnje je opremiti s prosilčevim rojstnim in krstnim listom ter navorstvenim izprševalom, navesti je v njih vse rodbinske in gmotne razmere staršev, njih opravilo in event. priložiti tudi dokaz sorodstva s Primičem Auerjem.

Tudi je povedati v prošnji, katere stroke se misli prosilce učiti in če je že vajenec, je tudi priložiti potrdilo dotičnega mojstra; kdaj je prosilec pri njem vstopil za vajenca.

Prošnje je vlagati pri podpisanim mestnim magistratu od včetega

15. aprila 1912.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. marca 1912.

Zupan: Dr. Ivan Tavčar I. r.

V svrhu prevzetja stare dobro vpeljane velike trgovine v zelo prometnem mestu Kranjske se isče

sotrudnik

kompanjon

z gotovino ali bančnim kreditom 30.000 K ali več. V varnost vloge se da primerna garancija. Ponudbe pod šifro „Kompanjon 30.000“ poštno ležeče Ljubljana.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na prospekt se bo vršila subskripcija

K 15,000.000—

4½%-nega, davka prostega, v 50 letih v polni nominalni vrednosti plačljivega, pupilarnovarnega posojila slobodnega in kraljevega glavnega mesta Zagreba

————— dne 26. marca a. c. ————

pri spodaj označenih subskripcijskih mestih.

Pogoji za subskripcijo so sledeči:

1. Subskripcijska cena znaša:

- a) za **proste komade K 98-50 za vsakih K 100.—** nominale, prištevši 4½%-ne obresti na komad od 1. aprila 1912 do dne prevzetja;
- b) za **eno leto vezane komade K 98-25 za vsakih K 100.—** nominale, prištevši 4½%-ne obresti za komad od 1. aprila 1912 do dne prevzetja;
- c) za **dve leti vezane komade K 98— za vsakih K 100.—** nominale, prištevši 4½%-ne obresti na komad od 1. aprila 1912 do dne prevzetja.

Pri reparticiji se bo oziralo zlasti na vezane komade.

2. Subskribira se s priglasnico, ki se dobi pri spodaj navedenih subskripcijskih mestih zastonj. Vsako subskripcijsko mesto ima pravico določiti po svojem lastnem preudarku znesek, ki bo posamezniku dodeljen.

3. Pri subskripciji se mora položiti od nominala 10%-ov **kavcije** in to v gotovini ali pa v vrednostnih papirjih, obračunanih po dnevnom kurzu in sicer v takih, katere subskripcijsko mesto dopusti.

4. Dodelitev se bo vršila, če le mogoče, takoj po končani subskripciji in se bo o tem obvestilo subskribente; onim, ki so več subskribirali, kot se jim je dodelilo, se bo presegajoča kavcija takoj povrnila.

5. Dodeljene obligacije **se morajo najdalje do 23. aprila 1912 polno vplačati.** Komadi se morajo prevzeti pri dotičnem subskripcijskem mestu, kjer so se dodelili. Ravnotam se vračuna ozir. povrne položena kavcija.

ZAGREB, dne 15. marca 1912.

**Prva hrvatska štedionica,
Zagreb.**

**Wiener Bank-Vereia Hrvatska podružnica,
Zagreb.**

**Hrvatska eskomptna banka,
Zagreb.**

**K. k. priv. österreichische Länderbank,
Dunaj.**

Srpska banka d. d., Zagreb.

Subskripcija se bo vršila:

- pri: Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu, nje mjenjačnici in vseh podružnicah,
" Wiener Bank-Vereinu Hrvatski podružnici v Zagrebu,
" Hrvatski eskomptni banki v Zagrebu in nje podružnici v Osijeku,
" Srpski banki d. d. v Zagrebu,
" K. k. priv. Österreichische Länderbank na Dunaju in nje podružnicah,
" Wiener Bank-Vereinu na Dunaju in njega podružnicah,
" Živnostenski banki v Pragi in nje podružnicah,
" Hrvatski zemaljski banki v Osijeku,
" Pučki banki na Reki,
" Banki in štedionici za Primorje na Sušaku,
" Jadranski banki v Trstu in nje podružnicah,
" Banca commerciale Triestina v Trstu,
" Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in nje podružnicah,
" Hrvatski vjeresijski banki v Dubrovniku in nje podružnicah,
" Dubrovački trgovački banki v Dubrovniku,
" Privilegovani zemaljski banki za Bosno in Hercegovino v Sarajevu in nje podružnicah,
" Hrvatski centralni banki za Bosno in Hercegovino v Sarajevu in nje podružnicah,

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Prodajalka

izvežbana v manufakturi in špecerji,
večja Šišvija, 949

— isče službe. —

Naslov pove upravnštvo »Sl. Naroda«

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta štev. 16

na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Velika izber zgotovljenih

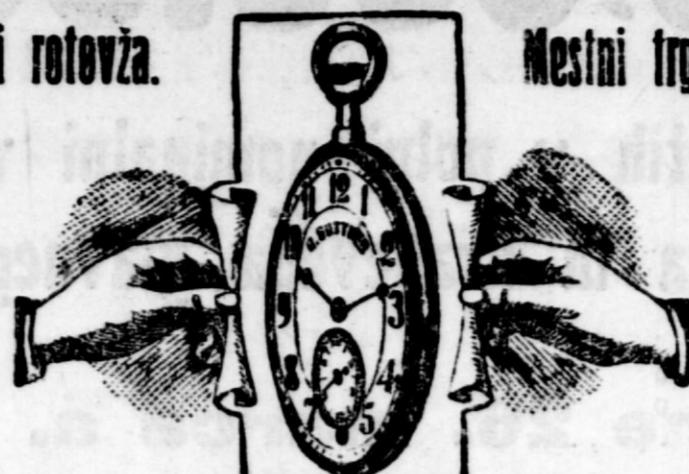
: divanov :
otomanov in modrocev.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine
H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spa-
dajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konku-
rence. P. n. odje-
malcem se priporo-
čam za vsa zadevna
:: naročila. ::

Išče se
krojaški pomočnik

za fino veliko delo.

Ponudbe pod „A. B.“ upravnštvo „Sl. Naroda“.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in peletna sezija 1912.

En kupon 370 m dolg za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(skupina, plače, in 1 kupon 15 kron
telovih) stane samo 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salaminu dolga 20 m, dalej blago
za površinsko turistovski lodce, svilake, kavgarne
in napoldija po tvorilkih cenah za solidno in
recelne dobro snaga tvorilkih zalogu cene.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ki
blago narejajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju rovarece, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbera. Tudi najnajla naročila se izvrši s
najboljšima rezultati blagom ustrezno po vzoru.

Siegel-Imhof in Brnu.

Vzorec gratis in francs.